

Mateřská škola

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18

Pracoviště Mateřská škola Olomouc, Petřkova 5

Pracoviště Mateřská škola Olomouc, Petřkova 3

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Objevujeme svět pro život“

ŠVP zpracovaný podle RVP pro předškolní vzdělávání

„Objevujeme svět pro život“

Č.j.1103/2016

3.aktualizace na období 2021-2024

Vydání

2021-2024

1 x ředitelství ZŠ + MŠ Olomouc, Demlova 18

1 x MŠ Petřkova 5, 1 x MŠ Petřkova 3

Pro veřejnost 1 x web zsdemlova.cz

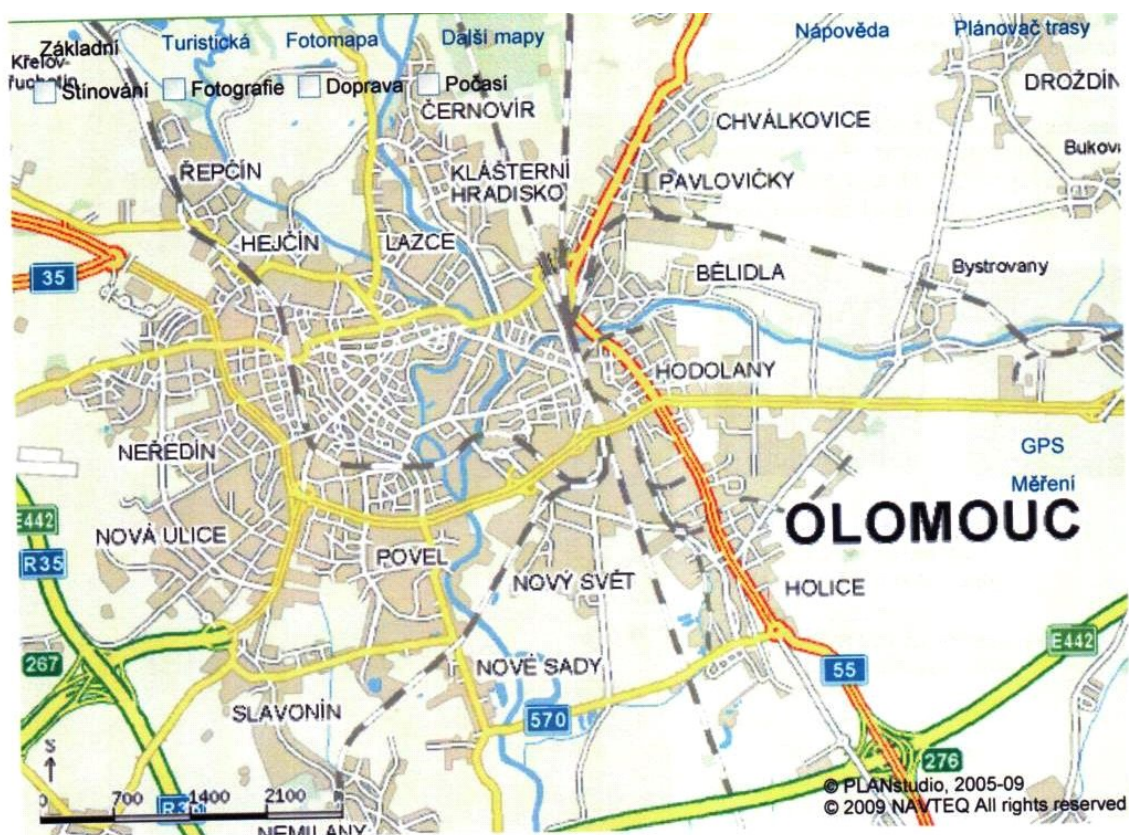
Umístění školy

ZŠ Demlova 18

ZŠ Petřkova 3

MŠ Petřkova 5

MŠ Petřkova 3

č. 151/2018 a dalších vydání o předškolním vzdělávání.

V Olomouci 1.9.2021

RNDr. Anna Dobrovolná

ředitelka školy

Obsah

I. Identifikační údaje o MŠ	1
1. Základní údaje	6
2. Charakteristika mateřské školy, bezpečnostní opatření	8
II. Charakteristika vzdělávacího programu mateřské	10
1. Základní filosofie	10
2. Hlavní cíle vzdělávacího programu	11
3. Popis a formy předškolního vzdělávání	13
4. Podmínky a organizace vzdělávání	13
5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	17
6. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	18
7. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
III. Vzdělávací obsah	19
1. Integrované bloky	19
2. Témata, podtémata a třídní vzdělávací programy	42
3. Speciální programy školy	43
4. Plán činností v mimořádných situacích	49
5. Prevence sociálně patologických jevů	49
IV. Evaluační činnosti	50
1. Nástroje evaluace	50
2. Oblasti evaluace a časový plán	51
3. Kritéria hodnocení zaměstnanců mateřské školy	51
V. Závěr	52

I. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu pro mateřskou školu

Objevujeme svět pro život

1. Základní údaje

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18, příspěvková organizace
IZO Mateřské školy	119 901 269
RED IZO	600 140 245
IČO	61 989 665
Adresa školy	Olomouc, Demlova 18, 77900
Právní forma	Příspěvková organizace
Ředitelka	RNDr. Anna Dobrovolná ředitelka školy je současně statutárním orgánem
Telefon	585 209 310
e-mail	zsdemlova@volny.cz
web. stránky:	www.zsdemlova.cz

Kontakty	Vendula Klosová vedoucí učitelka MŠ Petřkova 3, Olomouc a MŠ Petřkova 5, Olomouc
	mscernovirol@seznam.cz , 585 228 789 Mateřská škola je součástí Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18 <u>Mateřská škola má místo poskytovaných služeb:</u> Petřkova 5, 779 00 Olomouc
	skolickacernovir@seznam.cz , 585 225 388 Mateřská škola je součástí Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Demlova 18 <u>Mateřská škola má místo poskytovaných služeb:</u> Petřkova 3, 779 00 Olomouc
Zřizovatel:	
Název	Statutární město Olomouc, okres Olomouc
Sídlo	Horní náměstí, č.p.583, 779 11 Olomouc
IČO	00299308
Kontakty na zřizovatele	Odbor školství, Olomouc odb.skolstvi@olomouc.eu Telefon 588 488 570, 588 488 571

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18 vznikla 1.1.2004 sloučením ZŠ Demlova 18, ZŠ Petřkova 3 a MŠ Petřkova 5 . Od 1.11.2015 je její součástí Mateřská škola Olomouc, Petřkova 3.

2. Charakteristika Mateřské školy

Charakteristika Mateřské školy Olomouc, Petřkova 5

- Mateřská škola se nachází v okrajové části Olomouce ve čtvrti Černovír. Je to samostatně stojící patrová budova, kterou obklopuje rozlehlá zahrada o rozloze 1780 m². Budova má typickou podobu moderní stavby, budované v 70. letech 20. stol. - panelový charakter s plochou střechou a řadou oken. Zahradu využívají organizovaně další sousedící pracoviště, a to MŠ Petřkova 5 a ZŠ Petřkova 3. Vybavení zahrady činí zahradní domeček, kde jsou uloženy hračky na zahradu, dvě průlezký, skluzavka, dvě pískoviště, stůl s lavičkami, houpačka. V celém areálu zahrady je udržována parková úprava. Výhodou okolí je rozmanitá příroda - les, rybník, řeka Morava. Škola je snadno dostupná MHD (několik linek autobusu). V blízkosti se rozkládá chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví.
- Každou třídu navštěvuje 24 dětí, celkem tedy 48 dětí. Každá třída má samostatnou pracovnu, hernu, umývárnu, sprchový kout a šatnu. O děti pečují 4 učitelky, 2 provozní pracovnice. Vybavení MŠ je uspokojivé, většina vybavení byla obnovena (nábytek ve třídách a šatnách, lehátka, vybavení umýváren), hračky, didaktické pomůcky, tělovýchovné a výtvarné pomůcky a materiál na estetizaci interiéru MŠ jsou obměňovány v přímé vazbě na přidělený provozní rozpočet.
- Stravu přivážíme ze Základní školy Řezníčkova v Olomouci. Provozní pracovnice ji pak ve výdejně stravy dětem chystají.

Charakteristika Mateřské školy Olomouc, Petřkova 3

- Kapacita Mateřské školy Olomouc, Petřkova 3 je 15 dětí. Mateřská škola Petřkova 3 vznikla rekonstrukcí bývalého školnického bytu v budově Základní školy Petřkova 3 v roce 2015.
- Slavnostně byla otevřena 1. 11. 2015. Její vybavení je tedy nové a moderní.
- Má nový nábytek, šatny, lehátka, hračky, didaktické pomůcky. Další potřebné vybavení bude postupně dokupováno z provozního rozpočtu a ze školného.
- Před touto školou z původní zahrady školníka bylo vybudované menší víceúčelové hřiště s pískovištěm, umělým povrchem a hracími prvky. Škola bude využívat rozsáhlý areál školní zahrady, který je společný pro všechny tři sousedící školy.
- V této mateřské škole pracují dvě pedagogické pracovnice a jedna pracovnice provozu, která také připravuje jídlo, jež se dováží ze ZŠ Řezníčkova. Organizace provozu v této mateřské škole probíhá ve spolupráci se ZŠ Petřkova 3 a MŠ Petřkova 5.

Bezpečnostní opatření při práci v MŠ

Vedení školy zabezpečuje, prostřednictvím učitelů školy, dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou. Vchod do zahrady je opatřen bezpečnostním systémem tak, aby se do areálu mohli dostat pouze rodiče nebo odpovědné osoby, o kterých jsou učitelé informováni. Každá z mateřských škol je uzamčená a otevírá se v případě potřeby na zazvonění. V době klidu je každá ze škol napojena na bezpečnostní systém hlídající agentury.

Bezpečnostní opatření v průběhu vzdělávací činnosti:

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného učitelce školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám, nebo jiné učitelce školy.
- Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům.
- Nedovolí dětem nosit do mateřské školy nebezpečné předměty.
- Nesmí odejít od dětí. Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice.
- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štětce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení musí vždy zkontrolovat, zda je tělocvičné nářadí v pořádku.
- Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku. Neprodukuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně.
- Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou pozornost úpravě a čistotě dětí. Dítě předává rodičům, pověřené osobě dítě předá pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte.
- Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou pozornost úpravě a čistotě dětí. Dítě předává rodičům, pověřené osobě dítě předá pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte.

Bezpečnostní opatření při pobytu dětí venku:

- Při pobytu dětí mimo území mateřské školy odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše:
  - a) 20 dětí z běžných tříd, nebo
  - b) 12 dětí ve třídě, kde jsou přítomny děti se s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně nebo děti mladší 3 let.
- Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí dětem vzdálit se do prostor, kam nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled.
- Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím. Učitelky dbají na

bezpečné přecházení vozovky, k čemuž mají k dispozici terčík a pro děti bezpečnostní vesty. Průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě.

Bezpečnostní opatření při sportovních akcích, výletech:

- Vedení školy rozhoduje, na základě náročnosti akce a počtu dětí, o určení další způsobilé osoby, k zajištění bezpečnosti dětí.

Bezpečnostní opatření při úraze:

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat vedení školy a zákonné zástupce dítěte.
- Každý, i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní učitelka Protokol o úraze.

II. Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy s názvem „Objevujeme svět pro život“

- Od roku 2007 plánujeme naši výchovně vzdělávací práci podle celoročního projektu „**Objevujeme svět pro život**“, který je vytvořen v souladu s RVP PV. Tento program je plněn dle RVP PV v pěti dílčích oblastech nazvaných „Barevné kamínky“. Vzdělávací cíle jsou rozpracovány v jednotlivých třídách do týdenního plánu práce dle věkových zvláštností dětí. Metodický materiál mají učitelky k dispozici ve třídách.
- Snahou nás všech je podporovat zdravý rozvoj osobnosti dítěte i jeho celkový zdravý vývoj. Měli bychom dětem nabízet činnosti a aktivity prohlubující zájem o nové nepoznané věci a hlavně o okolní svět, který nás obklopuje. To, jak se dítě v mateřské škole cítí a co prožívá, má z hlediska úspěšnosti jeho vzdělávání klíčový význam. V první řadě se musí cítit spokojeně a bezpečně a teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit.
- Velký důraz při naší práci klademe na kvalitu mezilidských vztahů – důvěra, úcta, spolupráce, což zpětně ovlivňuje chování dětí a rodičů.
- Ve výchově a vzdělávání jsou podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a je každému dítěti umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, s ohledem na individuální možnosti dětí.

1. Základní filosofie

„Hledat a nalézat způsob, jak by měli učit méně ti, kteří vyučují, ale jak by se naučili více ti, kteří se učí. „

Předškolní vzdělávání v mateřské škole v našem státě vychází v současnosti zejména z této platné legislativy:

- z Úmluvy o právech dítěte
- z Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice, tzv. Bílé knihy
- ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění:
„Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.“ (Zák. č. 561/2004 Sb., § 33)
- z Vyhlášky MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění
- z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání č.j. 32405/2004-22, v upraveném znění, který je základním pedagogickým dokumentem vymezujícím státem stanovený rámec předškolního vzdělávání:
„Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.“ (RVP PV odst. 3.1)
„Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.“
„Koncepce předškolního vzdělávání.... Se orientuje k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.“ (RVP PV odst. 2.)
- z materiálu „Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“, č.j. MŠMT-9482/2012, s účinností od 1. 9. 2012, které jsou přílohou RVP PV:
„Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.“

Upravený RVP PV nabývá účinnosti od 1. 9. 2021. Opatřením ministra školství č.j. MSMT - 44476/2020-6 se mění RVP pro předškolní vzdělávání. Je doplněna jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

2. Hlavní cíle (záměry) vzdělávacího programu

- **rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání**
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost, pohodu,

- systematicky rozvíjet řeč dítěte a upevňovat schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení,
  - podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost rozšiřujících se možnostmi zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe,
  - rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání,
  - přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.
- **osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
  - poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální osoba, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi,
  - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání,
  - rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutí,
  - vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multifunkční společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a vést je k porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení.
- **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**
  - rozvíjet poznávání sama sebe, vlastních zájmů, možností a potřeb,
  - vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry,
  - vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluzodpovídat, spolupodílet se, akceptovat a tolerovat druhé),
  - vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

3. Popis a formy předškolního vzdělávání

- Předškolní vzdělávání v naší mateřské škole je uskutečňováno **ve všech činnostech** v průběhu celého dne a to vyváženým poměrem **spontánních a řízených aktivit**
- Učitelky volí takové metody práce, které vycházejí z **pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dětí, úrovně jejich schopností**, jsou to především metody **prožitkového a kooperativního učení hrou**.
- **Spontánní sociální učení** je založeno na principu přirozené nápodoby vhodných postojů a chování všech zaměstnanců mateřské školy.
- Ve vzdělávací nabídce jsou zahrnuty praktické ukázky životních souvislostí a v dostatečné míře je pak uplatňováno situační učení, prožitkové učení hrou a činnostmi dětí, založené na přímých zážitcích dětí. V rámci předškolního vzdělávání dále uplatňujeme aktivity spontánní (hry a zájmové činnosti dětí) i řízené (rozhovory, komunitní kruhy, besedy, didaktické hry, námětové hry), a to jak frontálně, tak i individuálně v menších skupinách.

4. Podmínky a organizace vzdělávání

Základní podmínky, které je třeba při vzdělávání dětí dodržovat, jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami (zákony, vyhláškami, prováděcími právními předpisy).

Věcné podmínky:

- Obě mateřské školy mají dostatečně velké prostory dle hygienických předpisů.

- Rozmístění nábytku, zdravotně hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek dětí odpovídají antropometrickým požadavkům.
- Vybavení pomůckami, hračkami a materiály odpovídá počtu dětí, je průběžně doplňováno a modernizováno. Umístěno je tak, aby je děti mohly samostatně kdykoliv používat.
- Na budovy mateřských škol bezprostředně navazuje prostorná a vybavená školní zahrada a sklad hraček. V
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřských škol vyhovují hygienickým a bezpečnostním předpisům.

Životospráva:

- Strava pro děti je do mateřské školy dovážena ze školní jídelny při ZŠ Řezníčkova. Dováženou stravu v mateřské škole rozdělují provozní pracovníce do jednotlivých tříd. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné pravidelné intervaly, děti nejsou násilně nuceny do jídla, samy si určují množství jídla.
- Rovněž pitný režim je dodržován – ve třídách mají děti nepřetržitě k dispozici nádoby s nápojem a kelímky.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád (viz. Orientační režim dne), v němž je respektována individuální potřeba aktivity, pobytu venku, spánku a odpočinku dětí. Obvyklý denní program a je zpracován v Režimu dne, který je součástí Školního řádu. Režim dne je flexibilní, uvedené časy jsou orientační a mohou být učitelkami ve třídě upravovány podle aktuálních potřeb a okolností.
- Spontánní pohyb dětí je podporován ve všech činnostech během dne. Jeden den v týdnu je zaměřen na intenzivnější tělesnou přípravu, dále se skupina předškolních dětí může věnovat předplaveckému výcviku (placená aktivita dle zájmu rodičů).

Psychosociální podmínky:

- Mateřské školy vytváří podmínky pro postupnou adaptaci nově příchozích dětí.
- Všechny děti mají v kolektivu rovnocenné postavení a učitelky respektují jejich individuální potřeby.
- Na začátku roku si děti společně s učitelkami a rodiči konkretizují pravidla soužití ve škole a třídě, tato pravidla vyvozují samy ze svých zkušeností a zážitků, pak se je snaží po celý rok dodržovat a kontrolovat.
- Vzdělávací nabídka, rozpracovaná v třídních vzdělávacích plánech, odpovídá mentalitě předškolních dětí a potřebám jejich života.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost.
- Pedagogové i ostatní zaměstnanci mateřské školy ovlivňují děti prosociálním směrem, především v prevenci šikany a ostatních negativních jevů.
- Pedagog je chápán jako autorita, která je dítěti partnerem a pomocníkem na cestě k poznání.
- Každé dítě má právo projevit se jako jedinečná osobnost, rozvíjet se a učit se v rozsahu svých potřeb a možností, dle svého tempa.

Personální podmínky:

- Všichni zaměstnanci našich mateřských škol splňují morální i odborná kritéria a tvoří stabilní kolektivy.
- Všechny pedagogické pracovnice jsou kvalifikované učitelky, odbornou pedagogickou způsobilost si prohlubují dalším systematickým vzděláváním, organizovaným zejména Národním institutem dalšího vzdělávání v Olomouci (NIDV), a dále pak dle aktuálních nabídek.
- Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.)
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Je zajištěno nezbytné překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě.

Organizace:

- V pružném denní řádu jsou zastoupeny spontánní činnosti i činnosti řízené učitelkou, při plánování vycházíme z potřeb a zájmů dětí, jejich potřebám, zájmům a možnostem se přizpůsobujeme.
- Pravidelně zařazujeme zdravotní cviky, zdravotně preventivní pohybové aktivity. Podněcujeme děti k samostatnosti, sebeobsluze, k jejich vlastní aktivitě a experimentování.
- U dětí rozvíjíme vzájemnou důvěru, ohleduplnost a empatii
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Orientační režim dne:

06:30 – 08:30 (07:00)	otevření MŠ, scházení dětí spontánní a pohybové aktivity dětí dle jejich výběru, vzdělávání dětí v různých výchovně-vzdělávacích oblastech, pohybová chvilka
08:45 – 09:15	dopolední svačina (samoobslužná)
09:15 – 10:00	společné přivítání dne „v ranním komunikačním kruhu“, výchovně-vzdělávací činnosti nabízené učitelkou

10:00 – 11:50	pobyt venku, v letních měsících již dříve – od 9.15 h.
11:50 – 12:30	společný oběd, hygiena
12:30 – 14:15	ukládání dětí, poslech pohádky, odpočinek dětí, relaxace
14:15 – 14:45	společná odpolední svačina
14:45 – 16:15	vzdělávání dětí v různých výchovně-vzdělávacích oblastech, spontánní a pohybové aktivity dětí
16:15	uzavření MŠ

Řízení mateřské školy:

- Činnost v obou mateřských školách zajišťují učitelky mateřské školy, práci učitelek a dalších správních zaměstnanců řídí a koordinuje vedoucí učitelka. Vedoucí učitelka podléhá řízení ředitelky školy.
- Výchovně vzdělávací práce je zabezpečována kvalifikovanými učitelkami. Ředitelka školy přiděluje vedoucím učitelkám finanční prostředky na provoz, vybavení a pomůcky do mateřské školy, na školení učitelek a správních zaměstnanců a na další potřebné výdaje.
- Vedoucí učitelka se snaží vytvářet na pracovišti pohodové prostředí s dobrou náladou, zajímá se o starosti zaměstnanců. Zapojuje spolupracovnice do řízení mateřské školy, přenáší na ně kompetence, zajímá ji jejich názor. Vyzývá pedagogické pracovnice ke spoluúčasti na tvorbě školního programu, popřípadě řešení některých otázek. Pedagogický sbor dobře pracuje jako tým, vzájemně si pomáhá, neprodleně a flexibilně řeší vzniklé překážky v práci (zastupování, ...)
- Škola má vytvořený funkční informační systém - průběžnou vzájemnou každodenní komunikaci a předávání si poznatků a informací, vztahujících se k naší práci, setkání, schůzky a porady zaměstnanců (formální i neformální), včasné poskytování periodického pedagogického a jiného tisku a literatury zaměstnancům, volně přístupné základní právní dokumenty, týkající se předškolního vzdělávání a dokumenty školy, včasné seznamování zaměstnanců s dokumenty (vyhlášky, nařízení, zákony, doporučení, řády....).

Spoluúčast rodičů:

- Rodiče mají možnost se podílet na dění naší MŠ. Mohou nahlédnout do volně přístupných dokumentů mateřské školy, aktuální informace jsou umístěny na nástěnkách a webových stránkách MŠ.
- Mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a maximální snaha o spolupráci tak, aby obě strany mohly zajišťovat klidný a zdravý rozvoj dětí.
- Rodiče jsou pravidelně informováni o veškerém dění v MŠ, dále MŠ nabízí poradenský servis a pomoc v péči o děti v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

- Rodiče jsou zapojeni do řešení zkvalitňování stravování v MŠ – aktivně pracuje stravovací komise.

Významným finančním příspěvkem je příspěvek na neinvestiční výdaje – školné, vybírané od zákonných zástupců. Řada rodičů pomáhá mateřské škole různými dary – materiály (textil, vlna, papír, zbytky dřeva, drátů apod.). Mateřská škola využívá také příležitostné sponzorské dary. Rodiče organizují a zakupují občerstvení a drobné dárky na kulturní akce pro děti (Mikulášská a vánoční nadílka, karneval, Dětský den, ...)

Schůzky s rodiči proběhnou asi 4 x za rok:

- úvodní – školní řád, organizace života v MŠ, akce MŠ, úplata, ...
- pro rodiče starších předškoláků – před zápisem do základní školy
- pro rodiče nově přijatých dětí (v červnu po zápise)
- další dle potřeby a uvážení

Partner školy:

- ZŠ Demlova, ZŠ Petřkova 3 – spolupráce se ZŠ Petřkova 3 především v oblasti přípravy předškolních dětí, průběžné seznamování dětí se základní školou (adaptace na nové prostředí a kolektiv).
- Spolupráce s místním olomouckým rádiem ČAS - moderátor rádia pravidelně MŠ navštěvuje a nahrává s dětmi rozhovory na různá témata a tyto rozhovory si mohou rodiče dětí poslechnout přímo v rádiu nebo jsou k dispozici na CD v MŠ.
- Školní jídelna při ZŠ a MŠ Olomouc, Řezníčkova – zajištění stravy dětí
- Rok s pohybem – podílí se na zimním přípravném kurzu lyžování pro děti starší 4 let
- Centrum Zdraví – Bohuňovice – předplavecký výcvik dětí předškolního věku
- Pedagogicko- psychologická poradna Olomouc, SPC Olomouc
- Základní škola a Mateřská škola logopedická Olomouc, Svornosti 37 - logopedické poradenství

5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- vzdělávací program je přizpůsoben v rozsahu individuálních možností dítěte
- je vytvářena nabídka alternativních aktivit (zvládnutelných pro dané dítě)
- přizpůsobují se metody, formy a prostředky, obsah, organizace vzdělávání
- je zpracován individuální vzdělávací plán
- je zabezpečeno stimulující prostředí školy
- je nezbytný individuální přístup pedagoga, popřípadě asistenta pedagoga
- spolupráce s rodiči a odborníky, využívá se v potřebné míře služby školského poradenského zařízení

- vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky a hračky
- vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému
- pedagogové se průběžně stále vzdělávají v oblasti inkluzivního vzdělávání dětí a vzdělávání dětí nadaných
- je vedena dokumentace

Dle individuálních potřeb dítěte škola realizuje:

A. podpůrná opatření 1. stupně

- Pedagog, pověřený vedoucí učitelkou zpracuje pro dítě plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) nejpozději 2 měsíce od nástupu dítěte (pokud je to předem známo), či 2 měsíce od zjištění této skutečnosti.
- po schválení PLPP vedoucí učitelkou s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte

B. podpůrná opatření 2. - 5. stupně

- Pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) zpracuje pověřený pedagog pro dítě individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) do 1 měsíce od převzetí doporučení ŠPZ.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných:

Na základě zjištění ŠPZ škola poskytne nadanému dítěti podpůrná opatření pro podporu a rozvoj jeho specifického nadání a talentu:

- dle potřeb a možností je náš vzdělávací program přizpůsoben mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí – a to především prostřednictvím zabezpečení pestré a bohaté denní nabídky činností specifických zájmů a schopností těchto dětí
- mateřská škola klade důraz na rozvoj sociální oblasti a oblasti návyků a sebeobsluhy, ve kterých mívají mimořádně nadané děti problém
- pedagog pověřený vedoucí učitelkou zpracuje na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán a seznámí s ním zákonné zástupce dítěte – do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ
- pověření pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují průběh vzdělávání, efektivitu zavedených podpůrných opatření
- pedagogové vyvozují závěry a opatření pro další vzdělávací období ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠPZ, a to nejméně 1x za 3 měsíce.
- po schválení IVP ředitelkou a ŠPZ, s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte

6. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

(vyhláška 14/2005 v platném znění, RVP PV v platném znění)

- Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jazyková příprava se týká dětí - cizinců, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí.
- Ředitel školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory zařadit do jazykové podpory i jiné dítě, než jsou cizinci (např. dítě s vývojovou dysfázií).

- Pokud je v jedné mateřské škole 4 a více takových dětí zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Ve skupině může být nejvíce 8 dětí. Jazyková příprava je v rozsahu 1 hodina týdně ve více blocích během týdne.

7. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Cíle a vzdělávací nabídka ŠVP je vhodná i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let, s přihlédnutím na vývojová specifika dětí. Jsou uplatněny formy učení nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Pedagog se snaží o opakování činností, pravidelné rituály, přizpůsobuje organizaci práce, střídá nabídky činností, trénuje návyky a praktické dovednosti. Ponechává co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.
- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- pro dvouleté děti je použita více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek, a tím zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti, ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňuje variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečuje možnost potřeby průběžného odpočinku.
- mateřská škola postupně dovybavuje dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- režim dne respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, čas stravování, dostatečný odpočinek).
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- vzdělávací činnosti probíhají v menších skupinách či individuálně, dle potřeb a volby dětí
- pedagog uplatňuje k dítěti laskavý, důsledný přístup
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

III. Vzdělávací obsah

Vzdělávací projekt mateřské školy vychází z filozofie tématu „**Objevujeme svět pro život**“, je zpracováván v podobě **integrovaných bloků** (klíčových témat), která umožňují dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. Jednotlivá témata jsou konkrétně rozpracována v třídách samostatně. Poskytují učitelkám dostatečně široký prostor pro vytváření podtémat, vlastních tematických částí. Vzdělávací obsah tvoří učivo v podobě integrovaných bloků (tematických okruhů či klíčových témat), které je základním východiskem pro projektování výchovně vzdělávací práce učitelek v obou třídách a se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6(7)let.

1. Integrované bloky

- **Škola volá** (září)
- **Barevný podzim** (říjen, listopad)
- **Vánoce** (prosinec)
- **Bílá zima** (leden, únor)
- **Všechno kvete** (březen, duben)
- **Co už umím** (květen, červen)

Integrovaný blok: Škola volá

Charakteristika integrovaného bloku: Prázdniny končí a začíná nám škola. Děti se seznamují s novým prostředím, paní učitelkou a s novými kamarády. Citovou formou jsou vedeny k pozvolné adaptaci a radostnému prožívání pobytu v MŠ. Každodenní pestrá nabídka aktivit má za úkol motivovat a zaujmout. Učí se komunikovat s dospělým i s vrstevníky. Dozví se, jak se v tomto období začíná měnit příroda (léto přechází v zimu). Seznámí se s činnostmi spojenými s touto roční dobou.

Oblast poznání: připravit dětem radostný vstup do mateřské školy – přivítání písničkou, procházení si školky (objevovat všechny místnosti ve školce), seznamování se s prostředím okolo školky, nastavení pravidel, naučit se uklízet hračky na své místo, naučit se bezpečně přecházet silnici, naučit se používat svou značku

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

Vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
Dítě a jeho tělo	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

<ul style="list-style-type: none"> • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, na zahradě apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a o jeho vývoji (narození, růst těla a jeho proměny), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • zachovávat správně držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (házet a chytat míč, pohybovat se ve skupině dětí) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby např.: nůžkami, papírem, modelovací hmotou, s jednoduchými hudebními nástroji)
<p>Dítě a jeho psychika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění, vytváření pojmů, mluvený projev) • rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu • rozvoj tvořivosti (řešení problémů, tvořivé myšlení) • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních pocitů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • rozvoj schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumím) • utvořit jednoduchý rým • sledovat očima zleva doprava • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost • vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích) • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti

	<ul style="list-style-type: none"> • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
Dítě a ten druhý	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu ke druhému • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, mateřské školy, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky a pomůcky • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, nabídnout mu pomoc apod.)
Dítě a společnost	
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním pojmům neverbální komunikace • rozvoj schopnosti žít ve společenství lidí (spolupracovat, podílet se), přinášet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • zacházet šetrně s vlastními i cizími

	pomůckami, hračkami apod.
Dítě a svět	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je potřeba počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Očekávané výstupy – kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí – přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílí se na společenských rozhodnutích – přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti – dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- zajímá se i druhé i o to, co se kolem děje – je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určené téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zahlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické i logické, obrazné a pojmové)
- spontánní hra
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.), umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování divadelních scének)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- využívání přirozených podmětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Integrovaný blok: Barevný podzim

Charakteristika integrovaného bloku: Pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce. Rozeznávání rozdílů mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy jejich plodů. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky z přírodnin. Pozorování měnící se barevnosti listů na stromech, rozlišování základních a některé doplňkové barvy. Pozorování změn počasí. Rozvoj vědomostí o ochraně zdraví při nepříznivých vlivech chladného počasí. Seznámení s lidským tělem, s hygienickými návyky, předcházení nemocem, vedení ke zdravému životnímu stylu. Jak se na zimu připravují zvířátka. Odlet ptáků na jih, starost člověka o domácí i volně žijící zvířata příprava krmení na zimu. Poslech povídek, pohádek, příběhů a bajek, v nichž vystupují zvířátka – podzimní tematika.

Oblast poznání: základní znaky podzimu, proměny podzimní přírody – flóra a fauna na poli, v zahradě, v lese, příprava zvířat na zimu, migrace tažných ptáků, plodiny, které sklízíme na poli, dozrávající ovoce, druhy listnatých a jehličnatých stromů, lidové zvyky, tradice, přísloví, pranostiky, péče o prostředí, v němž žijeme.

Rozmanitost podzimního počasí, člověk a jeho smysly, souvislost životního stylu se zdravím

člověka, význam hygieny pro zdraví, nemoc – příčiny, důsledky, rekonvalescence, očkování, význam vhodného oblečení, otužování, vhodná péče o své tělo, ekologické smýšlení, environmentální výchova.

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví • vytváření zdravých životních návyků • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky • rozvoj a užívání všech smyslů • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci • vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
<p>Dítě a jeho psychika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních • rozvoj komunikativních dovedností • rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémových situací) • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě • rozvoj schopnosti sebeovládání • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání • získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, ptát se) • porozumět slyšenému • učit se zpaměti krátké texty • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo • vědomě využívat všechny smysly • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • chápat základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je prakticky využívat • chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině • učit se nazpaměť krátké texty

	<ul style="list-style-type: none"> • řešit problém, úkoly, situace • vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
Dítě a ten druhý	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • spolupracovat s ostatními • respektovat potřeby jiného dítěte • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
Dítě a společnost	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte • vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamovat se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žijeme • rozvoj společenského a estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
Dítě a svět	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý • mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že

neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	způsobem, jakým si dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • pomáhat pečovat o okolní prostředí
---	---

Očekávané výstupy – kompetence:

- zvládnout jemnou motoriku – zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- být citlivý k přírodě, chránit ji
- využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si, hovořit o prožitcích
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale pohybem, rýmem, slovem atd.
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- zvládnout delší odloučení od rodiny

Vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřená cvičení, smyslové a pohybové hry
- hudební a hudebně pohybové hry
- činnosti zaměřené k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- praktické činnosti s přírodním materiálem
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, symboly, obrazce)
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- dramatické činnosti
- společenské hry a skupinové aktivity
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního prostředí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá přírody, přírodní děje a jevy, rostliny, živočichové, krajina, počasí, roční období)
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů s podzimní tematikou
- práce s knihami, časopisy a obrazovým materiálem

- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- pracovní činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu, pouštění draků
- ekologicky zaměřené herní aktivity

Integrovaný blok: Vánoce

Charakteristika integrovaného bloku: Těšíme se s dětmi na klidné a veselé prožití příprav na Mikulášské oslavy a vánoční svátky. Navodíme pohodovou atmosféru, vyzdobíme společně svou třídu a celou školu. Na děti čeká pravá Mikulášská nadílka. Setkáme se společně s nejbližšími, především rodiči dětí a společně se vánočně naladíme při „vánočním tvoření s rodiči“. Děti se seznámí s lidovými zvyky a tradicemi, lidovou slovesností a s pohádkami. Naučí se koledy, písničky a básně. Vánoční téma v dětech upevní citovou vazbu k širší rodině, bude je učit citlivosti a ohleduplnosti v mezilidských vztazích, k přírodě.

Oblast poznání: elementární časové pojmy (ted, dnes, zítra, večer, atd.), pohádkové postavy – lidové klasické pohádky, zima (znaky, příroda), vodní fauna, obydlí zvířat a lidí; kultura umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, naše město), lidské vztahy – nejbližší lidé

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet koordinaci ruky a oka, zdokonalovat jemnou motoriku • osvojení praktických dovedností, • rozvíjet a zdokonalovat správné dýchání při hudebních činnostech • rozvíjet užívání všech smyslů • rozvoj psychické a fyzické zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkou, štětcem) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů • zvládat jednoduchou sebeobsahu a pracovní úkony (úklid pomůcek....)
<p>Dítě a jeho psychika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vyjádření pojmů, mluveného projevu) • rozvoj paměti a pozornosti • rozvoj schopnosti citové, vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat 	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči • umět vést rozhovor s dítětem, dospělým • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • naučit se zpaměti krátké texty, říkadla, básničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • záměrně se soustředit na činnost a

	<p>udržet pozornost</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, spokojenost, strach, smutek) • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)
Dítě a ten druhý	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • vytváření prosociálních postojů, rozvíjení přizpůsobivosti ke kolektivu • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené • umět přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
Dítě a společnost	
<ul style="list-style-type: none"> • vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v třídním kolektivu • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • seznamování se světem lidí, kultury a umění - s lidovými tradicemi, zvyky a činnostmi člověka v určitém období roku 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dětmi a dospělými (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat) • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
Dítě a svět	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí • vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • spoluvytváření zdravého a bezpečného 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

prostředí k ochraně dítěte	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
----------------------------	---

Očekávané výstupy – kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- zpřesňuje si početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti
- ovládá řeč, vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky: řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Vzdělávací nabídka:

- manipulace s náčiním, náradím a nejrůznějšími pomůckami
- zdravotní cviky posilovací, protahovací, relaxační cviky
- rytmické hry, hudebně pohybové činnosti, psychomotorické hry
- grafické činnosti
- sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stravování, oblékání, pomoc druhým
- hry se slovy a písmenky, jazykové a artikulační činnosti
- sledování divadelních představení, poslech čtených pohádek, poslech CD, přednes, recitace, dramatizace, zpěv s vánoční tematikou
- společné sváteční chystání a výzdoba školy, zdobení stromečků, pečení cukroví
- rozhovory, hry a činnosti na téma: Vánoce, vánoční zvyky, tradice
- Mikulášská nadílka, vánoční nadílky ve třídách
- vánoční tvoření rodičů s dětmi
- činnosti zaměřené k seznamování- matematickými pojmy
- námětové hry na téma rodiny, oslav svátků, přípravy Vánoc
- estetické a tvůrčí aktivity a činnosti, využití netradičních materiálů
- využití situací, příběhů a pohádek k řešení problémů
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému – kooperativní hry
- zimní sporty – koulování, stavění sněhuláků a jiné hry ve sněhu na školní zahradě, vycházky k řece, pozorování výzdoby v okolí
- přímé pozorování přírodních, kulturních jevů v okolí

Integrovaný blok: Bílá zima

Charakteristika integrovaného bloku: Seznámíme se s vlastnostmi sněhu a ledu. Připomeneme si některé poznatky, které máme o zvířátkách žijících v zimě ve volné přírodě, jak jim můžeme pomáhat a že my všichni jsme součástí přírody. Zjistíme, čím nám zimní období obohatí hry. Budeme mít radost v období Masopustu na našem maškarním karnevale. Různými dopravními

prostředky se dostaneme do světa kolem nás. Společně zjistíme, co děláme celý den, celý rok. Děti budou vedeny k zodpovědnosti za své chování a jednání v různých situacích s důrazem na bezpečnost (zdravý sport a hry).

Oblast poznání: znaky zimní přírody (pokusy se sněhem a ledem), život zvířat v zimě, lidové tradice v období Masopustu (rozvoj fantazie při výrobě masky), bezpečné hry dětí, cestování různými dopravními prostředky, svět kolem nás – jak se liší život v různých jeho částech. Poznávání vlastností předmětů – velikost, měkkost, tvrdost, hmotnost, struktura povrchu. Pohádky a příběhy s dětským hrdinou, písně se zimní tematikou. Časové pojmy – včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období.

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> Zachovávat správné držení těla zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu) zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy)
Dítě a jeho psychika	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) získání schopností záměrně řídit svoje 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) rozlišovat některé obrazové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci poznat některá písmena a číslice, popř. slova záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také

<p>chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů a jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • nalézat nová řešení, nebo alternativní k běžným • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „NE“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, či neznámých situacích), odmítnou se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky) • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
<p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj, nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • Vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu, či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
<p>Dítě a společnost</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, či agresivitu), chránit ses před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
<p>Dítě a svět</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat • vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Očekávané výstupy – kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění, prostředí, ve kterém žije

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společenských činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenské styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že zájem o to co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka:

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Poslech čtených, či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo, nebo co zhlédlo
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání a pod)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

- Námětové hry a činnosti
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- Spontánní hra
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a sebeovládání (zvláště záporných emocí)
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňujícím dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- Setkávání se s literárním, dramatickým výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek, varujících dítě před nebezpečím
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik běžného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Integrovaný blok: Všechno kvete

Charakteristika integrovaného bloku: Radujeme se s dětmi z příchodu jara a Velikonoc. Navozujeme atmosféru očekávání změn v přírodě. Seznámíme se s některými jarními květinami, s názvy mláďat vybraných zvířat. Setkáme se společně s blízkými, především rodiči dětí a naladíme se na svátky jara při „velikonočním tvoření s rodiči“. Děti se seznámí s lidovými zvyky a tradicemi, s lidovou slovesností. Vyslechnou pohádky s jarní tematikou, naučí se velikonoční koledy a jiné jarní básně a písně. Při vycházkách si budeme všimnout změn v okolí, pomocí různých prostředků (řečových, výtvarných, hudebních i dramatických) poté děti budou vyjadřovat své zážitky a postřehy. Tematicky společně vyzdobíme třídy i ostatní prostory školy.

Jarní téma v dětech upevní citovou vazbu k širší rodině, bude je učit citlivosti a ohleduplnosti k přírodě a životnímu prostředí.

Oblast poznání: elementární časové pojmy (den, měsíc, roční období atd.), pohádkové postavy – lidové pohádky, jaro (znaky, příroda), flóra, zvířata a jejich mláďata, kultura a umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, svět, planeta Země), lidské vztahy – nejbližší lidé.

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

<p>Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení poznatků o těle a zdraví • rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí • rozvíjet užívání všech smyslů • vytvářet zdravé životní postoje a návyky jako základ zdravého životního stylu • rozvoj koordinace ruky a oka, zdokonalovat jemnou motoriku 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky • zachovávat správné držení těla • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů • zvládat základní pohybové dovednosti • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkou, štětcem) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, výtvarnými a jinými pomůckami a nástroji
<p>Dítě a jeho psychika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj čtenářské gramotnosti • rozvoj paměti a pozornosti • kultivace představivosti a fantazie • přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému • rozvoj pozitivních citů k sobě samému (sebelásky, sebevědomí, sebedůvěry) • rozvoj schopností potřebných k vyjádření získaných dojmů, pocitů a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všímat si, cvičit postřeh • osvojovat si s porozuměním určité pojmy a umět je použít ve vyjadřování • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • umět vést rozhovor s dítětem, dospělým • vyjadřovat samostatně nápady a pocity ve vhodně zformulovaných větách • přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch, učit se hodnotit své pokroky • řešit problémy, myslet kreativně • zachytit a vyjádřit své prožitky (výtvarně, slovně, pohybově i dramaticky) • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, umět říci „ne“ v situacích, které to vyžadují • umět zorganizovat hru • v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje

	<p>city a přizpůsobovat jim své chování</p> <ul style="list-style-type: none"> • být citlivé ve vztahu k sobě, ke všem živým bytostem, přírodě i věcem
Dítě a ten druhý	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj sociální citlivosti, respektu a přizpůsobivosti v rámci kolektivu • rozvoj kooperativních dovedností • rozvoj komunikativních a interaktivních dovedností - verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • respektovat potřeby jiného dítěte • rozdělit si úkol s jiným dítětem • chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc • umět přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
Dítě a společnost	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností • aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • seznamování se s lidovými tradicemi, zvyky a činnostmi člověka v určitém období roku • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností potřebných k vyjádření těchto postojů a vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě • uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dětmi a dospělými • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem nejrůznější představení a hodnotit zážitky • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami i jinými věcmi
Dítě a svět	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí • vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, planetou Zemí • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o přírodním, společenském, kulturním i technickém prostředí a jeho dění v rozsahu praktických zkušeností v okolí dítěte • rozlišovat aktivity, které mohou zdravé prostředí podporovat a které je mohou poškozovat • všimnout si změn v okolí, v rámci toho i nepořádku a škod a upozornit na ně

Očekávané výstupy – kompetence:

- soustředěně pozoruje a zkoumá, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- učí se spontánně i vědomě, vyvine úsilí a soustředí se na činnost, dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle pokynů, je schopni dobrat se k výsledkům
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky: řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.
- komunikuje v běžných situacích bez ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní a aktivní je výhodou
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- uvědomuje si, že svým chováním se podílí na tom, v jakém prostředí žije
- má dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami i co je s nimi v rozporu
- chápe, že se může o svém chování rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- praktické užívání náčiní, hraček a nejrůznějších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- zdravotní cviky posilovací i protahovací
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti
- smyslové hry, psychomotorické, úpolové a rytmické hry, hudebně pohybové činnosti,
- grafické činnosti
- jednoduché sebeobslužné a pracovní činnosti v oblasti hygieny, stravování, oblékání, pomoc druhým
- činnosti relaxační a odpočinkové
- prohlížení a „čtení“ knížek
- společná setkávání, sdílení a aktivní naslouchání druhým
- hry se slovy a písmenky, jazykové a artikulační činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- aktivity přibližující dětem svět kultury a umění - sledování divadelních představení, poslech čtených pohádek, poslech CD, přednes, recitace, zpěv s jarní tematikou
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- společné chystání na jaro a svátky jara, tematická výzdoba tříd i ostatních prostor školy
- rozhovory, hry a činnosti na téma: jaro, jarní zvyky, obyčeje a hry
- velikonoční tvoření rodičů s dětmi ve škole
- činnosti zaměřené k seznamování s matematickými pojmy
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- námětové hry na téma rodiny, oslav a činností provázejících velikonoční svátky

- estetické a tvůrčí aktivity a činnosti, využití netradičních materiálů
- využití situací, příběhů a pohádek k řešení problémů
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému – kooperativní hry
- jarní sporty – jízda na koloběžkách, odrážedlech, procvičování obratnosti s využitím různých pomůcek a herních prvků na školní zahradě
- vycházky k řece, k potoku, na hřiště - sledování změn a rozmanitostí v okolí - pozorování zahrad a jiných součástí přírodního i kulturního prostředí, komentování zážitků a aktivit

Integrovaný blok: Co už umím

Charakteristika integrovaného bloku: Radujeme se z probíhajícího jara a těšíme se na letní období. Společně s maminkami oslavíme svátek „Den matek“ besídkou, na které se děti pochlubí, co se všechno v mateřské škole naučily a čím se baví. Také děti potěší své maminky dárky, které samy pro ně vytvoří. Připravíme se na oslavy „Dne dětí“, budeme se společně podílet na výzdobě školy. Jako každý rok pojedeme na výlet. Všechny děti, paní učitelky i provozní pracovnice si vyjedou na předem připravený výlet. Předškoláci, kteří nastupují v září do školy, si půjdou prohlédnout 1. třídu ZŠ a vyzkouší si, jak se sedí ve škole v lavicích. Proto také v měsíci červnu nastane tzv. „velké loučení s předškoláky“ kdy děti, odcházející z naší mateřské školy budou „pasování“ do role školáka a rozloučí se s mladšími kamarády. Oslava proběhne na akci „Zahradní slavnost“. Veškerými činnostmi se vytváří základní kulturní a společenské postoje dětí, upevňují se přátelské i citové vazby v rodině i mezi dětmi samotnými.

Oblast poznání: základní znaky ročních období – jaro, léto a činnosti s nimi spojené – odlišné kultury světa a jejich základní znaky, pojmy stát, země, vesmír – hlavní město Praha, naše město Olomouc a okolí – státní vlajka a vlajky okolních zemí, kultura a umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, naše město), lidské vztahy – nejbližší lidé – citové vazby.

Vzdělávací cíle:

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládat pohybový aparát • osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě • osvojit si přiměřené praktické dovednosti • osvojit si poznatky a dovednosti k podpoře zdraví a bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (třída, hřiště, zahrada) • házet, chytat míč, pohyb ve skupině dětí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládat jemnou motoriku • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • ovládat koordinaci ruky i oka (zacházet s předměty denní potřeby, drobnými pomůckami, nástroji, náčiním) • zacházet s grafickým a výtvarným materiálem (pastelky, štětce, nůžky modelovací hmota,...) • zvládat sebeobsahu a pracovní úkony (úklid hraček, pomůcek, udržovat pořádek,...)

	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, kde případně hledat pomoc • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí • znát situace, které neohrožují zdraví bezpečí a pohodu
Dítě a jeho psychika	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka • rozvíjení jazykových dovedností, výslovnost, přednes, recitace • kultivovat a rozvíjet paměť, hudební a taneční aktivity • vytvářet základy pro práci s informacemi • rozvoj produktivních řečových dovedností • rozvíjet tvořivost dětí • osvojit si relativní citovou samostatnost • rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet, • rozvíjet a city plně prožívat • osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> • poznat a napsat své jméno, poznat některá písmena, číslice, př. slova • správně vyslovovat, ovládat dech. tempo řeči a intonaci řeči • učit se zpaměti krátké texty (reprodukce říkadel, písniček, pohádek) • zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu • sledovat a vyprávět pohádku • projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film • popisovat situace • umět vést rozhovor • domluvit se slovy i gesty • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat ve správných větách) • chápat slovní vtip a humor • motivovat k manipulaci s předměty, zkoumat jejich vlastnosti • vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech (konstruktivní, výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) • odloučení na určitou dobu od rodičů, blízkých a být aktivní bez jejich podpory • rozhodovat o svých činnostech • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomit si příjemné a nepříjemné • citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach i smutek) • rozlišovat citové projevy v důvěrném rodinném i cizím prostředí • těšit se z hezkých a příjemných zážitků • chápat základní, číselné a matematické pojmy a podle potřeby je využívat • chápat prostorové pojmy, časové pojmy • orientovat se v prostoru a rovině

<p>Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet citové vztahy k rodině, mateřské škole, městu, vlasti, ap. • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělým 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, ap. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími a dospělými jedinci • požádat v případě potřeby o pomoc
<p>Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění • rozvíjet společenský a estetický vkus • rozvoj schopností žít ve společenství ostatních (spolupracovat a spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (třída, rodina, ostatní děti) • vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava a realizace společných zábav a oslav (svátek matek, sportovní akce, Den dětí, rozloučení se školáky) • vnímat umělecké a kulturní podněty, • pozorně je poslouchat a sledovat utvořit si základní dětskou představu o • pravidlech chování, společenských normách a chovat se v souladu s nimi (doma, v MŠ, na veřejnosti) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností • zvládat základní dovednosti vokální, instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, třídě, herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • začlenit se do třídy a mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou k jejich osobě
<p>Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu • rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou a lidmi ve společnosti • poznávání jiných kultur • rozvíjet pocit sounáležitosti s 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí • (doma, v mat. škole, v okolí) • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit • přírodu v okolí apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

přírodou a planetou Země	<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí • zvládnout běžnou činnost a plnit dané požadavky, jednoduché praktické situace doma, v mat. škole, v obchodě, na ulici apod. • vnímat, že svět má svůj řád, jeho pestrost a různorodost • mít povědomí o existenci různých národů a kultur • uvědomovat si význam ochrany životního prostředí, jak je důležité pečovat o planetu Zemi
--------------------------	--

Očekávané výstupy – kompetence:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si, co se kolem něj děje
- raduje se, co samo dokázalo a zvládlo
- odhaduje své síly, učí se hodnotit osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- řeší problémy, na které stačí, na základě bezprostřední zkušenosti
- zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění za úspěch a snahu
- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knihy encyklopedie, audiovizuální technika, počítač)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- samostatně rozhodují o svých činnostech
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost - při hře, v práci, v učení
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- dbá na osobní zdraví, bezpečí svoje i druhých

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti – chůze, běh, skoky, lezení, základní gymnastika, turistika,
- sezonní činnosti, míčové hry “Den dětí”
- zdravotní cviky - vyrovnávací , protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
- smyslové a psychomotorické hry
- grafické, konstruktivní a výtvarné činnosti (dárky pro maminky)
- hudební a hudebně pohybové hry (besídka pro maminky)
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí (návštěva hasičské zbrojnice)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen

- příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audio, video)
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, hudební, dramatické)
- činnosti zaměřené na chápání pojmů
- poznávání jednoduchých znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- samostatné vystupování a vyjadřování
- estetické a tvůrčí aktivity - příprava oslav Dne matek, Dětský den, Zahradní slavnost
- námětové hry na téma rodiny a přátelství
- polodenní výlet s kamarády a zaměstnanci z MŠ
- návštěva kulturního představení
- činnosti zaměřené na poznávání a pozorování lidí, čím se liší - zeměpisným místem narození, jazykem
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- aktivity podporující sblížení dětí (společenské, námětové)
- činnosti ve dvojicích, skupinkách (hry, soutěže, výtvarné činnosti)
- poznávání sociálního prostředí - rodina, funkce rodiny, vztahy doma i v MŠ
- beseda s policistou městské policie - chráníme sebe a své okolí
- příprava a realizace společných zábav a slavností (Den Matek, Den dětí, Zahradní slavnost, výlet)
- provádění jednoduchých pracovních úkonů
- vycházky do města, poznávání našeho okolí i centra Olomouce

2. Témata, podtémata a třídní vzdělávací programy

Oblasti vzdělávání dle RVP PV jsou reprezentovány „kamínky pěti barev“:

- Dítě a jeho tělo – **modrý kamínek** – barva nebe, vzduchu, vody
- Dítě a jeho psychika – **žlutý kamínek** – barva Slunce
- Dítě a ten druhý – **červený kamínek** – barva lásky, pochopení, láskyplných vztahů, přátelství
- Dítě a společnost – **bílý kamínek** – barva slavností
- Dítě a svět – **zelený kamínek** – barva přírody, stromů, trávy, ekologie

Školní vzdělávací program je realizován prostřednictvím konkrétních **třídních vzdělávacích programů**. Integrovaný blok (klíčové téma) je sjednocujícím prvkem práce učitelek v MŠ, je dále rozpracován na podtémata, která odpovídají vzdělávacím potřebám každé třídy.

- Integrované bloky: Škola volá (září)

Barevný podzim (říjen, listopad)
Vánoce (prosinec)
Bílá zima (leden, únor)
Všechno kvete (březen, duben)
Co už umím (květen, červen)

3. Speciální programy školy

- **Minimální preventivní program**
- **Program environmentální výchovy**
- **Adaptační program**

Minimální preventivní program

Výchovně vzdělávací cíle a kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, sloužící k prevenci společensky nepřijatelných jevů na základě podkladů Ministerstva školství ČR:

- **Výchova ke zdravému životnímu stylu, zdravotní prevence**
Zdravé potraviny – vybíráme, říkáme si, proč jsou pro zdraví prospěšné. Námětové hry „Na hostinu“, „Vaříme oběd“, „Na návštěvu“.
Vycházky po okolí – lékař, hasičská stanice, policie (návštěva zástupců policie ČR v MŠ).
Umět rozeznat co je zdravé x škodlivé
- **Význam sportování a pobytu na čerstvém vzduchu**
Plavání, lyžování, vycházky do přírody, vést ke každodennímu cvičení (náčiní, náradí, dramatická cvičení, hra na tělo), provádět dechová cvičení, vést k tanci, pohybu při hudbě, vést k otužování vodou i vzduchem, cvičení v tělocvičně ZŠ, na zahradě MŠ, k sezónním činnostem a sportům.
- **Pěstování sebedůvěry a sebejistoty**
Chovat se vstřícně, pomoci druhému, postarat se o sebe i druhé, rozdělit se, neubližovat druhému, neposmívat se. Samostatně se zapojovat do úklidu hraček, přípravy stolování, obsloužit se.
- **Schopnost se rozhodovat, přizpůsobit se životu v komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu**
Vnímat odlišnosti jako přirozený stav. Brát na vědomí postižené spoluobčany a reagovat na jejich přítomnost přirozeně. Osvojovat si pravidla zdvořilého chování, spolupracovat ve

skupině i se skupinou. Znat a dodržovat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině. Přizpůsobit své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž žije. Uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

- **Seberozvíjení**

Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví. Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví. Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva) – řešit modelové situace v námětových hrách. Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků). Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné. Znat pravidla společného soužití ve skupině. Hodnotit své chování i chování druhých. Mít a hájit vlastní názor. Akceptovat kompetentní autoritu. Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav. Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy. Vědět, že je více možností řešení konfliktů. Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad. Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

- **Motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům**

Probouzet aktivní zájem, objevovat, uplatňovat a ukazovat co umím, zvládnou, dokážu. Mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy. Uvědomovat si různost projevu citového života. Chovat s empatií a respektem k citovému životu svému i cizích. Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad. Vědět, že sdělení pocitu mu pomáhá. Mít a umět hájit svůj názor.

- **Rozvoj tvořivosti a estetického citění**

Dramaticky, výtvarně a pohybově vyjadřovat své představy, pěstovat dovednosti, vyjádřit své pocity. Navozovat situace, kdy děti reagují individuálně (lhostejně, zvědavě, se zájmem, konstruktivně). Aktivně poznávat, poznatky a zkušenosti využívat prakticky.

Program environmentální výchovy

Součástí výchovy dětí je i odpovědný přístup k životnímu prostředí. V předškolním věku potřebuje dítě vnitřně a bytostně kontakt s přírodou. Tato vývojová fáze u dítěte předurčuje utváření vztahu k prostředí v pozdějších vývojových stádiích. Předškolní věk je z hlediska tvorby vztahu k přírodě nejdůležitější senzitivní periodou. Příroda jako taková, ale sama nevychovává. Důležitou roli ve vztahu dítě – příroda zastávají rodiče, prarodiče, učitelé a další dospělé osoby, se kterými je dítě v kontaktu.

S ohledem na věk předškolních dětí se v programu zaměříme na jednotlivá témata a k základním návykům ekologického chování. Nepředpokládá se širší probírání témat v jejich vzájemné souvislosti, které by kladlo velké nároky na abstraktní myšlení dětí a vyžaduje nejprve znalost základních poznatků. Využijeme možnosti návštěvy blízkého černovírského lesa a okolí Pomoraví k tematickým vycházkám. Důraz chceme klást také na vštěpování základních návyků ekologického chování a to zejména těch, které lze provádět v souvislosti provozem mateřské školy.

- **Člověk a životní prostředí**

Cílem je, aby děti pochopily, že i ony jsou součástí přírody a potřebují vodu a vzduch.

- **Ekosystém**

Ekosystém je funkčním celkem přírody se vzájemnou vyvážeností jednotlivých složek a je jich závislosti. Děti by měly vědět, že je třeba chránit všechny, neboť zhoršením jedné z nich dochází k

narušení rovnováhy těchto složek (ochrana půdy, vody, vzduchu, fauny a flóry).

Velké ekosystémy – savany, tropické pralesy, mořské ekosystémy.

Lokální ekosystémy rybník, les, louka.

- **Klima**

Zaměření na různorodost podnebí – podnební pásy (polární, chladný, mírný, tropický a subtropický) a střídání ročních období.

Popsat jednotlivá podnebná pásma (teplé – zima, sucho – vlhko, střídání ročních období a no – ne). Jaký má vliv podnebí na rostlinné a živočišné druhy (arktická oblast, tundra, les, poušť savana, tropický deštný prales – lední medvěd, tučňák, sob, liška, veverka, zajíc, lev, slon, opice). Jak podnebí ovlivňuje způsob života lidí (co pěstují, jedí, jak se oblékají).

- **Půda**

Půda základ pro život na Zemi, různé druhy půdy vhodné pro různé druhy rostlin. Co je potřeba s půdou dělat, aby byla úrodná (orba, zavlažování, hnojení), jak půdu chránit před velkým deštěm, větrem, chemikáliemi, solením, zabíráním na stavby.

- **Voda**

Vysvětlit dětem koloběh vody v přírodě – mraky, déšť, prameny, potoky, řeky, moře, odpařování vody. Skupenství vody – led, voda, pára. Voda sladká, slaná. Voda v přírodě – potoky, řeky, jezera, rybníky, moře, ledovce, podzemní vody. Jak vzniká minerální voda.

Voda čistá (stavba čistíren), šetřit vodou mohou i děti při správném mytí rukou, a znečištěná (zdroje znečištění – průmysl, zemědělství, domácnost). Na co se používá voda (pití, vaření, mytí). Voda jako základ života na Zemi. Pokusy s vodou. Upozorníme na šetření s vodou.

- **Ovzduší**

Ovzduší (vzduch) je plynným obalem Země – základní složení – kyslík, dusík, vodní páry. Důležitost nejen pro člověka - bez vzduchu nemůžeme dýchat. Zdroje znečištění vzduchu – průmysl, doprava, hoření. Jak chráníme čistotu ovzduší – katalyzátory aut, filtry na komínech, užívání veřejné dopravy, způsobem vytápění. Jak zabráníme znečištění ovzduší.

- **Rostliny a živočichové**

Základní druhy rostlin – byliny, keře, stromy a jejich části kořen, stonek, list, květ, plod) – k čemu slouží.

Základní druhy živočichů – hmyz, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci

Ukázat různorodost fauny a flóry co do:

-velikosti: strom – tulipán, slon – mravenec

-prostředím: lišejník – palma, tučňák – opice

-tvarem, barvou, apod.

Některé rostliny pěstujeme a živočichy chováme záměrně ke svému užitku (brambory, obilí, zeleninu, len, bavlnu, drůbež, krávy, ryby, velbloudy). Některé rostliny a živočichové patří mezi ohrožené – nesmí se trhat, lovit Upozorňujeme ne rostliny jedlé, nejedlé, jedovaté. Učíme, jak se k přírodě chováme. Pozorujeme zvířata v lese a u vody.

- **Les**

Les patří mezi nejdůležitější ekosystém, protože je tvořen velkým množstvím rostlin a žije v něm mnoho živočichů, pohlcuje velké množství oxidu uhličitého a produkuje kyslík. Lesy ve světě – lesy mírného pásma, lesy subtropické a deštné pralesy. Lesy v ČR – lesy jehličnaté, listnaté a smíšené. Jaké rostliny rostou v lese, jací živočichové. Využití lesa – těžba dřeva, sbírání hub a lesních plodů, k rekreaci. Jak se musíme o les starat – těžit dřevo jen v omezeném limitu, vysazovat nové stromy, bránit šíření škůdců. Do lesa může vstupovat každý, může sbírat lesní plody, houby a klestí pro svou potřebu. Jak se musíme v lese chovat, co nesmíme dělat.

- **Krajina**

Seznámit děti s rozmanitostí krajiny nížiny, pahorkatiny, hory. Nížiny – větší hustota obyvatel, pěstování rostlin a chov dobytka a drůbeže, hory a podhůří – menší hustota obyvatelstva, pasení skotu. Ochrana přírody a krajiny – národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace a přírodní památky (mokřady, rybníky, jeskyně, skalní útvary, stanoviště vzácných rostlin a živočichů.

- **Odpady**

Jak vznikají – v domácnosti, v průmyslu a zemědělství, jak se s odpady nakládá (skládky, recyklace, spalování). Co se děje s odpadem po vhození do popelnice, jak třídíme odpad, kam s nebezpečným odpadem (baterie, léky, chemické látky).

Možnost recyklace – papír, plasty a sklo. Třídění odpadu v MŠ.

- **Příroda ve městě**

Srovnání života ve městě a na vesnici. Ve městě je mnoho lidí, mnoho aut což je nutno vykompenzovat přírodními prvky jako jsou – parky, ZOO, botanické zahrady, zahrádky u domů. Na vesnici – méně lidí, menší zatížení přírody – louky, pole, lesy. Jak pomáhat městu – jezdit veřejnou dopravou, budovat cyklostezky, obnovovat veřejnou zeleň.

- **Sebeobsluha pro pobyt v přírodě**

Aby byl pobyt v přírodním prostředí pro dítě příjemný (což je cílem environmentální výchovy), je potřeba, aby se dítě o sebe umělo postarat (s co nejmenší dopomocí dospělých osob) – obléknout a obout se přiměřeně počasí a terénu, nenamočit si boty, popř. rukavice hned na začátku pobytu venku, upozornit dospělého na skutečnost, že potřebuje převléknout. V dnešní době má stále více dětí problémy s oblékáním, obouváním a udržováním tělesného pohodlí v nepříznivých atmosférických podmínkách. Prvním počinem učitele, který chce s dětmi trávit více času ve venkovním prostředí, je rozvíjet právě tyto dovednosti.

Celoroční úkoly:

- šetřit vodou a el. energií
- třídit odpad v jednotlivých třídách školy
- péče o zeleň
- umístění krmítka
- krmení pro ptáky v zimě
- péče o zahrádku – vypěstování vlastní zeleniny, bylinek
- na školní zahradě je možné sledovat cyklické střídání dne (ráno, poledne, odpoledne nebo i večer) a roku (jaro, léto, podzim, zima) a nepravidelné odchylky způsobené např. počasím (vítr, déšť, sucho).

Adaptační program

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou vymezeny a konkretizovány v RVP PV, je postupná adaptace nových dětí na prostředí školy. Každé dítě by mělo mít možnost na postupné zvykání si na nové prostředí, mělo by mít dostatek času na adaptaci. Cílem této nabídky je předcházet zbytečným stresovým situacím, které dítě svazují a neprospívají mu. Škola nabízí dětem a rodičům adaptační program tak, aby nástup dítěte do MŠ zvládli v klidu a v pohodě.

Cíl programu

přiblížení prostředí MŠ rodinám s dětmi, které se připravují na zahájení předškolního vzdělávání, seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, s režimem v mateřské škole

Opatření k minimalizaci adaptačních problémů

Den otevřených dveří – než se rodiče začnou ucházet o zápis v MŠ, mohou se svými dětmi využít pozvání k návštěvě školy ve dni otevřených dveří. Mohou si prohlédnout prostory školy, třídy při běžném režimu, obdržít požadované informace.

Schůzka s rodiči – na konci školního roku se mohou rodiče nově přijatých dětí zúčastnit informativní schůzky s budoucí učitelkou. Informace a rozhovor je zejména zaměřen na režim školy, třídy, na otázky rodičů a také na doporučení pedagogických pracovníků.

Informační leták – při informativní schůzce poskytujeme rodičům základní informace formou letáčku, který obsahuje tyto informace:

- adresa MŠ, telefonní číslo, emailová adresa, odkaz na web
- provozní doba školy
- doporučení rodičům, týkající se oděvu dítěte a jeho doplňků
- informace ohledně stravování

Přítomnost rodiče - pokud dítě potřebuje, má rodič možnost s dítětem po určitou dobu být ve třídě. Hraje si s ním, pomáhá mu, a tak přináší do nového prostředí kousek domova. Po domluvě s učitelkou se přítomnost rodiče opakuje, zkracuje podle toho, jak je nutné.

Empatický přístup - citlivé přijetí, klidné vystupování, tolerance a vcítění se do situace dítěte, je základem pro získání jeho důvěry a zmírnění jeho obav z nového prostředí bez přítomnosti rodiče.

Dohodneme s rodiči podrobnosti adaptace a poradíme:

- jak dítěti vstup do školy usnadnit
- jak sladit domácí zvyklosti s uspořádáním dne ve škole a v rodině
- jak klidnou ranní přípravou zmírnit nervozitu dětí
- jak navodit pozitivní očekávání dítěte (vyprávění o své návštěvě ve škole, co se mi líbilo, na co a na koho se těším, se kterými hračkami jsem si pohrával, co jsem viděl)
- jakými základními dovednostmi v sebeobsluze dítěte vybavit

• **Čím je tříleté dítě připraveno vstoupit do MŠ?**

- samostatně se bezpečně pohybovat
- po určitou dobu se zabavit činností
- samo se najíst, používat toaletu z vlastního podnětu, umýt si ruce
- s dopomocí se obléknout
- pozorovat a napodobovat své okolí
- klást otázky - jak, proč
- mluvit a dorozumívat se s dospělými
- akceptovat domluvy, být přístupné výzvám
- používat pro sebe zájmeno „já“
- prosazovat svoji vůli

- akceptovat přítomnost druhého dítěte při hře

4. Plán činnosti v mimořádných situacích

- V případě vyhlášení mimořádné situace vedení školy neprodleně informuje nejbližší oddělení Policie ČR a řídí se jejími pokyny. V případě telefonického oznámení zapsat přesný text.
- V případě bezprostředního ohrožení zdraví a životů dětí a zaměstnanců školy je nutno postupovat tak, aby míra nebezpečí byla v maximální míře eliminována. Je třeba odvést děti od budovy na takové místo, aby nebyly ohroženy, nejlépe do jiného objektu /ZŠ/. Přitom je nutné zajistit pedagogický dohled po celou dobu ohrožení.
- V místě evakuace je nutno zajistit nezbytnou zdravotnickou pomoc. Věnovat pozornost eliminaci stresu a uklidňovat psychiku dětí /vhodné klidné hry, vyprávění, hudba, pohádky, atd./ . Je-li předpoklad delšího pobytu v místě evakuace, připravit a provést opatření, nezbytná pro zajištění pobytu všech evakuovaných dětí / voda, potraviny, přikrývky, atd./
- Před návratem do objektu školy /po likvidaci předchozího nebezpečí/ provést určenou komisí prohlídku objektu.

5. Prevence patologických jevů

- skryté návyky / využívání počítačů a sledování televize – spolupráce s rodinou
- xenofobie, extremismus /využití puzzle Děti světa, konkrétní příklady z okolí/
- virtuální drogy /směřování dětí k jiným aktivitám/
- domácí násilí /všímavost k nezvyklým reakcím ze strany dětí i dospělých/
- **Seznámit děti s tím, co je ohrožuje:** kouření (alkohol, televize, počítačové hry)
Protikuřácká výchova je postavena na výchově CITOVÉ.
Dítě by mělo získat:
  - informace o zdravotním riziku kouření pro kuřáka
  - poznatky o škodlivosti kouření ve vztahu k okolí
  - pozitivní vztah ke zdraví
  - dovednost chránit své zdraví proti kuřákům
- **Dítě se učí využívat slůvko „NE“**- umět reagovat na oslovení cizím člověkem. V případě ohrožení se obrátit na osoby, kterým důvěřujeme - učitel, rodič, policista.Řešení problémových situací:
  - jsem sám doma a někdo zvoní
    - jsem sám doma a zvoní telefon
    - jsem sám doma a vidím kouř z protějšího domu
    - cizí pán mi nabízí nějakou dobrotu
- **Učit děti znát svoji adresu, telefonní čísla domů, záchranné služby, policie** („Co bys dělal, kdyby...“) řešení modelových situací rozhovorem, dramatizací:
  - ztratil se v obchodě

- stala by se v tvé blízkosti dopravní nehoda
- někdo by ti nabízel odvoz autem domů
- ve tvé blízkosti se stala dopravní nehoda
- **Poučit děti o nebezpečí pohozených věcí** - injekční stříkačky, plechovky
  - nesahat a nesbírat, nebezpečí ošklivé nemoci
  - při poranění oznámit rodičům a dojít k panu doktorovi, atd.

IV. Evaluační činnosti

Dokument - Školní vzdělávací program zajišťuje **sledování, kontrolu a vyhodnocování** veškeré činnosti školy. Evaluace a hodnocení je součástí vzdělávacího procesu, samotného plánování a projektování v naší mateřské škole. **Cílem** je zlepšovat kvalitu, objevovat rizika pedagogické práce a podmínek vzdělávání. Vnitřní hodnocení probíhá **na úrovni jednotlivých tříd** (úroveň 1) a **na úrovni mateřské školy jako celku** (úroveň 2).

- Oblasti evaluace:**
1. Soulad ŠVP PV – RVP PV - naplňování cílů programu
  2. Průběh a výsledky vzdělávání
  3. Podmínky vzdělávání

1. Nástroje evaluace

- pozorování a sledování - atmosféry školy, dodržování Školního řádu a Provozního řádu, využívání materiálových a prostorových podmínek, reakcí dětí a rodičů apod.
- rozhovory - se zaměstnanci, pedagogy, rodiči i samotnými dětmi
- diskuse, denní slovní hodnocení - v rámci kolektivu školy
- hospitace - prováděné ředitelkou, vedoucí učitelkou a vzájemně mezi pedagogy
- analýzy vzdělávacích programů - vhodnost zpracování, kontinuita RVP a ŠVP
- kontrola a rozbor dokumentace tříd a školy
- evaluační dotazníky
- monitoring
- portfolio dítěte - pracovní listy, dětské práce, přehled o rozvoji dítěte, vyjádření školy pro PPP, záznamové archy o rozvoji dítěte, apod.,
- dotazníková anketa pro rodiče

2. Oblasti evaluace a časový plán

- Evaluace ŠVP - porovnávat kontinuitu vznikajících ŠVP s RVP
Kdy: vždy při tvorbě nebo aktualizaci ŠVP(1xročně) – vedoucí učitelka, ředitelka

- Evaluace integrovaného bloku - porovnávat kontinuitu vznikajících TVP s ŠVP
Kdy: Vždy po ukončení realizace daného integrovaného bloku – učitelka
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání - hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí a vzdělávací přínos pro děti
Kdy: min 3x ročně – učitelka
- denní hodnotící záznamy v třídní knize
- evaluace věcných podmínek – hodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, budova, technický stav, vybavení tříd, dětský nábytek, pomůcky, hračky, zahrada, zahradní náčiní
Kdy: 2 x ročně (leden, červen) – učitelka, vedoucí učitelka
- Evaluace činnosti MŠ
kdy: 2x ročně – vedoucí učitelka
- Evaluace spoluúčasti rodičů- vztahy mezi pedagogy a rodiči, účast rodičů ve vzdělávání, informování o dětech; vstřícnost, profesionalita
Kdy: 1 x ročně (červen), dotazník pro rodiče – vedoucí učitelka
- Evaluace personálního a pedagogického zajištění - kvalifikovanost pedagogického nepedagogického týmu,
Kdy: 1 x ročně (červen) – vedoucí učitelka
- Evaluace vedení a řízení mateřské školy - vymezení povinností, pravomocí a úkolů, informační systém školy, podpora a motivace zaměstnanců, funkčnost, plánování a využívání zpětné vazby, smysluplnost a funkčnost kontrolní a evaluační činnosti, spolupráce se zřizovatelem a jinými organizacemi
Kdy: 1 x ročně – vedoucí učitelka

3. Kritéria hodnocení zaměstnanců mateřské školy

Pedagogičtí zaměstnanci:

- využití a dodržování pracovní doby, přístup k dětem, kvalita přípravy vzdělávací práce a její realizace, tvořivost a nápaditost, pedagogický styl, pedagogická diagnostika
- kvalita vedení pedagogické dokumentace a zpracování TVP, plánovací a hodnotící práce
- respektování individuálních zvláštností a vzdělávacích potřeb dětí, dosažená úroveň s kompetencemi RVP
- další vzdělávání, jeho využití v praxi, odborné znalosti,
- práce nad rámec základních povinností

Provozní zaměstnanci

- dodržování a využití pracovní doby,
- výsledky práce, pečlivost, ochota k zastupování za nepřítomné zaměstnance,
- aktivní účast na akcích školy,
- vstřícný a laskavý přístup k dětem,
- dodržování zásad poctivosti a hospodárnosti se svěřenými materiálními prostředky,
- vytváření a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů na pracovišti,
- propagace dobrého jména školy na veřejnosti.

Hodnocení kvality výsledků

- porovnání s výchozím stavem a plánovaným a předpokládaným stavem (SWOT analýza)

V. Závěr

Činnost v mateřské škole v daném školním roce je specifikovaná v Ročním plánu práce na daný školní rok.

Smyslem a cílem práce všech pracovníků mateřské školy je vytvořit pro děti prostředí plné pohody, porozumění a podnětů, spolu s nimi **„Objevovat svět pro život“** ve smyslu motta J. Á. Komenského „Škola hrou“. Naším cílem je tedy nabídnout dětem kvalitní výchovu a vzdělávání tak, aby byly při odchodu z mateřské školy komplexně vybaveny po všech stránkách a do základní školy přicházely s patřičným zdravým sebevědomím.

V Olomouci dne 1. 9. 2021

Vendula Klosová
vedoucí učitelka

RNDr. Anna Dobrovolná
ředitelka školy